

Innowacyjność konkurencyjność i rynek pracy w procesie transformacji polskiej gospodarki

pod redakcją
WITOLDA KASPERKIEWICZA

WSTĘP

Proces transformacji systemowej gospodarki polskiej jest zjawiskiem wielowymiarowym i złożonym. To stwierdzenie odzwierciedla istotę tego procesu, w którym obok zagadnień dotyczących stabilizacji makroekonomicznej, prywatyzacji i przeciwdziałania inflacji wielką rolę odgrywają także kwestie innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw, a także gospodarowania zasobami pracy. Pomimo osiemnastu lat transformacji systemowej, a więc przeprowadzenia zmian instytucjonalnych, ogólnej liberalizacji gospodarki i stworzenia podstaw stabilizacji makroekonomicznej, przekształcenia, jakie dokonały się w polskich przedsiębiorstwach są wciąż niewystarczające i płytkie. Polegają one przede wszystkim na wykorzystywaniu „prostych rezerw” wzrostu efektywności gospodarowania i niedostatku głębokich, proinnowacyjnych dostosowań do zmieniających się uwarunkowań zewnętrznych, wynikających głównie z przyspieszenia procesu globalizacji i rewolucji informatycznej.

Na obecnym etapie rozwoju polskiej gospodarki wyczerpują się już dotychczasowe jego źródła, takie jak niska cena czynnika pracy, dostępność tanich surowców, efekt unijny, sprzyjająca koniunktura światowa itp. Dynamicznie rozwijające się gospodarki Chin i Indii są w stanie wyprodukować większość dóbr wytwarzanych w Polsce i to po niższych cenach. Poszukiwać należy zatem nowych źródeł przewagi konkurencyjnej. Współczesne trendy rozwojowe w gospodarkach zaawansowanych technologicznie pokazują, że osiągnięcie przewagi konkurencyjnej opartej na wiedzy i innowacjach stanowi gwarancję trwałego wzrostu dobrobytu ekonomicznego. Sukcesy odnoszą te gospodarki, które potrafią wyzwolić z przedsiębiorstw i elit społecznych zdolność do generowania i upowszechniania innowacji.

Głównym celem książki jest prezentacja i ocena innowacyjności polskiej gospodarki (uwarunkowań, strategii innowacyjnej i narodowego systemu innowacji), a także jej konkurencyjności i funkcjonowania rynku pracy.

Celowi rozważań podporządkowany jest układ książki, która składa się z wstępu, siedmiu rozdziałów i zakończenia.

W rozdziale pierwszym zdefiniowano podstawowe pojęcia z zakresu innowacji i określono ich wzajemne relacje, a także przedstawiono najważniejsze klasyfikacje innowacji. Dokonano także usystematyzowania i prezentacji modeli procesu innowacyjnego.

Rozdział drugi poświęcony jest zagadnieniu poziomu innowacyjności polskiej gospodarki. Zaprezentowano w nim podstawowe mierniki oceny innowacyjności oparte na metodologii stosowanej przez Komisję Europejską w ramach systemu European Innovation Scoreboard.

W rozdziale trzecim podjęto próbę przedstawienia strategii innowacyjnej polskiej gospodarki. Podstawą rozważań zawartych w tym rozdziale jest charakterystyka strategii innowacyjnych realizowanych w Finlandii i Irlandii. Osiągnięcia tych gospodarek w dziedzinie innowacyjności mogą stanowić wzór dla rozwiązań w systemie innowacyjnym polskiej gospodarki. Należy jednak pamiętać o specyficznych uwarunkowaniach i czynnikach, które przyczyniły się do sukcesu strategii fińskiej i irlandzkiej. Mechaniczne przeniesienie rozwiązań stosowanych w tych krajach na grunt polskiej gospodarki byłoby wysoce ryzykownym przedsięwzięciem.

Rozdział czwarty koncentruje się wokół prezentacji i oceny Narodowego Systemu Innowacji w Polsce. Zawarto w nim również analizę czynników, które mogą przyczynić się do zwiększenia efektywności Narodowego Systemu Innowacji w Polsce.

Rozdział piąty poświęcony jest zagadnieniu konkurencyjności polskiej gospodarki. Przedmiotem rozważań jest pozycja Polski w rankingach konkurencyjności gospodarek i kwestia wpływu czynników instytucjonalnych na konkurencyjność polskiej gospodarki.

W rozdziale szóstym zawarta jest analiza wpływu zmian w wielkości i strukturze pracujących na konkurencyjność polskiej gospodarki w okresie 1992–2006.

W rozdziale siódmym przedstawiono analizę zmian w wielkości i strukturze bezrobocia w polskiej gospodarce w okresie 1992–2007 (II kwartał), ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań tendencji owych zmian i wskazaniem charakterystycznych cech bezrobocia w Polsce.

Książka przeznaczona jest zarówno dla pracowników naukowych, jak i studentów kierunków ekonomicznych uniwersytetów oraz szkół biznesu.

Wydawnictwo UŁ zaprasza
www.wydawnictwo.uni.lodz.pl

ISBN 978-83-7525-242-2